

at have meget tarvelige Forestillinger om Befolkningens Opfattelse af Lovfortolkning. Endnu skal jeg tillade mig en lille Bemærkning med Hensyn til Afløsningen af Skolelærernes Offer. Der staar i § 19, at Sogneraadet skal fastsætte Afsløsningssummen efter Gjennemsnitsbeløbet af de sidste 10 Aar, og at det, hvor færegne Omstændigheder tale derfor, kan med Amtsraadets Samtykke fastsætte Afsløsningssummen til et noget derfra afvigende Beløb. Jeg tror, at det kunde være nogen Lidelid underkastet, om det er rigtigt at lade Sogneraadet have Afgjørelsen. Det er bekjendt, at der i adskillige Tilfælde kan sidde en Lærer, der er særlig yndet af Befolkningen og derfor har nydt et meget stort Offer; men det vil ikke være noget Udtryk for Embedets Indtægter, naar disse skulle laas fast og lægges til Embedet uden Hensyn til Manden. Der er ogsaa Steder, hvor Offeret er forsvundet, idet Læreren ikke har benyttet sig af sin Ret efter Pl. 1847 at faae det indbrevet ved Ubpanning, altsaa betragtet som en Yberne paahvilende Retsforpligtelse. Det forekommer mig derfor, at, naar Offeret skal afløses og lægges til Embedet, vil det ikke kunne gaa an at lade Sogneraadet, der selv repræsenterer Yberne, være den, der har Afgjørelsen; thi i de Tilfælde, hvor Ybelsen er meget rigelig i Diebliffet, vil man let komme ud af at gjøre Afsløsningssummen mindre, medens man vanskelig i de Tilfælde, hvor Offeret i de sidste Lieder er forsvundet, vil paalægge sig en passende Ybelse. Jeg tror, at det, som Skolelærerne have Ret til at fordrø, er, om det end kan være vanskeligt at udfinde det, det Beløb, som ved Anvendelsen af Pl. 1847 kunde være fremtvunget hos Yberne. Ja, jeg skal hermed slutte, idet jeg gjentager, at jeg anser det for at være en passende Opgave for denne Rigsdag, om den kunde løse dette Spørgsmaal, og jeg skal tilføje, at jeg tror heller ikke, det vilde være uheldigt for den høje Regering, om det kunde lykkes den at virke med til Gjennemførelsen af denne Reform.

Formanden (Krabbe): Jeg undlader ikke at bemærke, at der nu er indtegnet det største Antal Talere, der hidtil i denne Sag har været indtegnet paa een Gang. Det turde dog være rigtigst at tilendebringe Forhandlingen idag. Smorgen vil der af Hensyn til Ubvalgsarbejder ikke blive afholdt noget Møde. Jeg henstiller til ærede Talere, om de ved Begrænsning af deres Foredrag kunde tage noget Hensyn til Dnsfeligheben af Forhandlingernes Tilendebringelse idag.

Sjær: Jeg skal meget gjerne efterkomme den ærede Formands Antydning i saa Henseende. Jeg havde forresten ikke tænkt, at det skulde have været nødvendigt for mig at tage Ordet oftere end den ene Gang, jeg har havt det, men efter det Foredrag, vi hørte af det ærede Medlem for

Maribo Amts 2den Valgfreds (Lund), vil det ærede Thing kunne forstaa, at det er nødvendigt for mig at gjøre nogle korte Bemærkninger. Men forinden maa det være mig tilladt at gjøre en kort Bemærkning til den sidste ærede Taler, navnlig om et meget vigtigt Punkt, som ikke første Gang er kommet frem i denne Sal, men er kommet frem ved enhver Leilighed, hvor der er Tale om Embedsmændenes Lønninger, og det er navnlig den Vanfælighed for Præsterne — her holde vi os nærmest til dem og deres Lønninger — at faae deres Børn opdragne, fordi de bo paa Landet. Det er en Doktrin, jeg vil neblægge Protest imod, hver Gang den fremkommer i denne Sal, det være sig nu, enten det er Præstelønninger, vi tale om, eller nogenformelt andre Embedsmænds Lønning, at det skulde være en Forpligtelse for Staten at lønne disse Embedsmænd saaledes, at de kunde opdrage deres Børn til at blive det Samme, som de selv ere. Jeg gad nok vide, med hvad Ret man gjør Paastand herpaa, naar man ikke vil gaa Ketten for nær for andre Borgere i Samfundet. Hvilke andre Statteydende Borgere tro De have nogen Garanti for at kunne faae deres Børn til at indtræde i den Stilling, som de selv beklæde, hvilken Garanti tror det ærede Medlem, jeg har for, at mine Børn have til at komme i samme Stilling som jeg. (Modsigelse af Holch.) Det ærede Medlem har dog lagt os paa Sinde, at vi skulde tage Hensyn dertil ved Lønningens Fastsettelse, at Præsterne kunne opdrage deres Børn paa Landet (En Stemme: Paa en passende Maade.) Ja, paa en passende Maade, men saa skulde jeg have ønsket, at det ærede Medlem nærmere havde udviklet, hvad han mener ved en passende Maade, saer jeg først det at vide, skal jeg ikke sige videre derom. Derksom han f. Ex. kalder det passende at opdrage Børnene paa samme Maade som det Samfund, man lever iblandt, saa indser jeg ikke, at man behøver at tage andre Hensyn end dem, der ere tagne i dette Lovforslag. Men det er ikke første Gang, det er, som sagt, ved enhver Leilighed, naar der er Tale om Embedsmænds Lønninger, at det bliver lagt os paa Sinde at tage særligt Hensyn til Børnene, og om det ærede Medlem ikke har sagt det, er det sagt mange Gange tidligere af Andre, at Amtmanden saa gjerne vil se sin Søn være Amtmand, at Herredsfogden gjerne vil se sin Søn blive Herredsfoged, og jeg tvivler ikke om, at Præsterne ogsaa ønske, at se deres Sønner som Præster. Det har jeg ikke i og for sig det Mindste imod, men jeg har noget imod, at det gaar ud over min Lomme. Vi lønne Manden efter den Gjerning, han udfører, og skulle ikke lønne ham ekstra, for at han kan opdrage sine Børn. Det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgfreds (Lund) viste mig en særlig personlig Opmærksomhed; jeg var næ-